

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลสภาพและปัญหาของการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS/PC และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต

โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้
- 2.2 ด้านวิธีการสอน
- 2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 2.5 ด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต

โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

- 3.1 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้
- 3.2 ด้านวิธีการสอน
- 3.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 3.5 ด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายชื่อเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

- 4.1 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้
- 4.2 ด้านวิธีการสอน
- 4.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

4.5 ด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

ในแต่ละด้านจะเสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเป็นรายชื่อ และผลการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายชื่อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปร	สถานภาพตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	53	60.2
	หญิง	35	39.8
	รวม	88	100.0
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	2	2.3
	26 - 30 ปี	6	6.8
	31 - 35 ปี	28	31.8
	36 - 40 ปี	18	20.4
	41 - 50 ปี	27	30.7
	51 - 60 ปี	7	8.0
	รวม	88	100.0

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ตัวแปร	สถานภาพตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	13	14.8
	ปริญญาตรี	73	82.9
	สูงกว่าปริญญาตรี	2	2.3
	รวม	88	100.0
วุฒิ	มีวุฒิการศึกษา	82	93.2
	ไม่มีวุฒิการศึกษา	6	6.8
	รวม	88	100.0
วิชาเอก	วิชาเอกทางศิลปะ	66	75.0
	ไม่ใช่วิชาเอกทางศิลปะ	22	25.0
	รวม	88	100.0
ผู้ตอบแบบสอบถาม ในโรงเรียนขนาด ต่าง ๆ	มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	18	20.4
	มัธยมศึกษาขนาดใหญ่	24	27.3
	มัธยมศึกษาขนาดกลาง	24	27.3
	มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	22	25.0
	รวม	88	100.0

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ตัวแปร	สถานภาพตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การสอน วิชาศิลปศึกษา	1 - 5 ปี	23	26.1
	6 - 10 ปี	16	18.2
	11 - 15 ปี	14	15.9
	16 - 20 ปี	26	29.6
	20 ปีขึ้นไป	9	10.2
	รวม	88	100.0
ประสบการณ์การสอน วิชาศิลปะกับชีวิต	น้อยกว่า 1 ปี	3	3.4
	1 - 2 ปี	14	15.9
	3 - 4 ปี	71	80.7
	รวม	88	100.0
สาขาการสอน	ทัศนศิลป์	43	48.9
	ทัศนศิลป์ - ดนตรี	17	19.3
	ทัศนศิลป์ - นาฏศิลป์	4	4.5
	ทัศนศิลป์ - ดนตรี - นาฏศิลป์	24	27.3
	รวม	88	100.0

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ตัวแปร	สถานภาพตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
การอบรมเกี่ยวกับ หลักสูตรและการสอน วิชาศิลปะกับชีวิต	ไม่เคย	25	28.4
	เคย	63	71.6
	รวม	88	100.0
การสัมมนาจัดโดย	โรงเรียน	3	4.8
	กลุ่มโรงเรียน	2	3.2
	เขตการศึกษา	30	47.6
	กรมวิชาการ	20	31.7
	วิทยาลัยครู/สถาบันอุดมศึกษา	8	12.7
	รวม	63	100.0
การจัดการสอน	แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ทักษะศิลป์ - ดนตรี และนาฏศิลป์	43	48.9
	แบบเป็น 3 ส่วน คือ ทักษะศิลป์ - ดนตรี ไทย/สากล - นาฏศิลป์	42	47.7
	อื่น ๆ	3	3.4
	รวม	88	100.0

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ตัวแปร	สถานภาพตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครูผู้สอน วิชาศิลปะกับชีวิต	1 คน	17	19.3
	2 คน	12	13.6
	3 คน	12	13.6
	4 คน	14	15.9
	5 คน	11	12.5
	6 คน	7	8.0
	7 คน	8	9.1
	8 คน	4	4.5
	9 คน	3	3.4
	รวม	88	100.0
จำนวนครูผู้สอน ทัศนศิลป์	0 คน	7	8.0
	1 คน	31	35.2
	2 คน	12	13.6
	3 คน	26	29.5
	4 คน	5	5.7
	5 คน	5	5.7
	6 คน	2	2.3
	รวม	88	100.0

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ตัวแปร	สถานภาพตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครูผู้สอน คนตรี	0 คน	26	29.5
	1 คน	41	46.6
	2 คน	17	19.3
	3 คน	4	4.5
รวม		88	100.0
จำนวนครูผู้สอน นาฏศิลป์	0 คน	35	39.8
	1 คน	41	46.6
	2 คน	9	10.2
	3 คน	3	3.4
รวม		88	100.0
การใช้หนังสือประกอบ	ไม่ใช้หนังสือ	4	4.5
การเรียนวิชาศิลปะกับ ชีวิต	ใช้แต่เอกสารที่จัดทำขึ้นเอง	8	9.1
	ใช้ 1 เล่ม	19	21.6
	ใช้มากกว่า 1 เล่ม	57	64.8
รวม		88	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่าในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนั้น ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายร้อยละ 60.2 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 39.8

กลุ่มอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มผู้มีอายุระหว่าง 31-35 ปี รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และกลุ่มผู้มีอายุ 36-40 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 31.8, 20.7 และ 20.4 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มผู้มีอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.3

การศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาได้แก่ ผู้มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยคิดเป็นร้อยละ 8.29 และ 14.8 ตามลำดับ ส่วนที่เหลือได้แก่ผู้มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.3

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมดเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 93.2 ส่วนที่เหลือเป็นผู้ที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา ร้อยละ 6.8

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เรียนวิชาเอกด้านศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.0 นอกจากนี้เป็นผู้ที่ไม่ได้เรียนวิชาเอกด้านศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.0

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 27.3 รองลงมาได้แก่ผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ 20.4 ตามลำดับ

ประสบการณ์การสอนวิชาศิลปศึกษา (ทัศนศิลป์) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด ได้แก่ผู้มีประสบการณ์ระหว่าง 16-20 ปี รองลงมาได้แก่ ผู้มีประสบการณ์ระหว่าง 1-5 ปี และ 6-10 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 29.6, 26.1 และ 18.2 ตามลำดับ ส่วนประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ ผู้มีประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.2

ประสบการณ์การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต (ทัศนศิลป์) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด ได้แก่ ผู้มีประสบการณ์ 3-4 ปี รองลงมาได้แก่ ผู้มีประสบการณ์ 1-2 ปี และที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี โดยคิดเป็นร้อยละ 80.7, 15.9 และ 3.4 ตามลำดับ

สาขาการสอนที่รับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนผู้ตอบมากที่สุด ได้แก่ ผู้รับผิดชอบการสอนสาขาทัศนศิลป์ รองลงมาได้แก่ ผู้รับผิดชอบการสอนสาขาทัศนศิลป์-ดนตรี-นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์-ดนตรี โดยคิดเป็นร้อยละ 48.9, 27.3 และ 19.3 ตามลำดับ ส่วนที่มีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้รับผิดชอบการสอนสาขาทัศนศิลป์-นาฏศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 4.5

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต คิดเป็นร้อยละ 71.6 นอกจากนั้นเป็นผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 28.4

สำหรับผู้ที่เข้ารับการอบรมเกือบครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมจากเขตการศึกษา รองลงมาได้แก่ ผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมจากกรมวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 47.6 และ 31.7 ส่วนจำนวนน้อยที่สุดเป็นผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมจากกลุ่มโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.2

การจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผู้ตอบในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ การจัดการสอนโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ทักษะศิลป์-ดนตรีและนาฏศิลป์และการจัดการสอนโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ทักษะศิลป์-ดนตรี-นาฏศิลป์ โดยคิดเป็นร้อยละ 48.9 และ 47.7 ตามลำดับ

จำนวนโรงเรียนที่มีครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิตที่มีผู้เข้าเรียนจำนวนมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนที่มีครูผู้สอนจำนวน 1 คน รองลงมาได้แก่โรงเรียนที่มีครูผู้สอน 4 คน และโรงเรียนที่มีครูผู้สอน 2 และ 3 คน ในจำนวนที่เท่ากัน โดยคิดเป็นร้อยละ 19.3, 15.9 และ 13.6 ตามลำดับ ส่วนผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนที่มีครูผู้สอน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 และจำนวนโรงเรียนที่มีครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิตสามารถแยกเป็นจำนวนครู ทักษะศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ ดังนี้

จำนวนโรงเรียนที่มีครูผู้สอนทักษะศิลป์ ที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนที่มีครูทักษะศิลป์ 1 คน รองลงมาได้แก่ โรงเรียนที่มีครูทักษะศิลป์ 3 คน และ 2 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 35.2, 29.5 และ 13.6 ตามลำดับ

จำนวนโรงเรียนที่มีครูผู้สอนดนตรี เกือบครึ่งหนึ่งเป็นโรงเรียนที่มีครูดนตรี 1 คนรองลงมาเป็นโรงเรียนที่ไม่มีครูดนตรีและโรงเรียนที่มีครูดนตรี 2 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 46.6, 29.5 และ 19.3 ตามลำดับ

จำนวนโรงเรียนที่มีครูผู้สอนนาฏศิลป์เกือบครึ่งหนึ่งเป็นโรงเรียนที่มีครูนาฏศิลป์ 1 คน รองลงมาเป็นโรงเรียนที่ไม่มีครูนาฏศิลป์ และโรงเรียนที่มีครูนาฏศิลป์ 2 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 46.6, 38.8 และ 10.2 ตามลำดับ

ในส่วนการใช้หนังสือประกอบการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่ใช้หนังสือประกอบการสอนมากกว่า 1 เล่ม รองลงมาได้แก่ ผู้ใช้หนังสือประกอบการสอนเพียง 1 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 64.8 และ 21.6 ตามลำดับ และมีผู้ตอบจำนวนน้อยที่สุดได้แก่ ผู้ที่ไม่ใช้หนังสือประกอบการสอนเลย คิดเป็นร้อยละ 4.5

และจากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ของผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งหนึ่งไม่เห็นด้วยในการปรับปรุงหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 60.2 นอกนั้นเห็นด้วยว่าสมควรมีการปรับปรุงหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 39.8

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวมทักษะศิลป์-ดนตรี-นาฏศิลป์ เป็นวิชาศิลปะกับชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 77.3 นอกนั้นมีความเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 22.7

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ดังรายละเอียดในตารางที่ 4, 5, 6, 7, และ 8 ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้

	สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
ก. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้				
จุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษา				
1.	ปฏิบัติตามแนวจุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษา 4 ข้อคือ			
1.1	เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจพื้นฐานด้านศิลปะ	3.94	.91	ค่อนข้างมาก
1.2	ให้เห็นคุณค่าของศิลปะ มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทยและรู้จักรักษา เพื่อเป็นมรดกสืบทอดต่อไป	3.89	.84	ค่อนข้างมาก
1.3	เพื่อให้สามารถใช้ศิลปะพัฒนาจิตใจ บุคลิกภาพ และรสนิยม	3.81	.88	ค่อนข้างมาก
1.4	เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานศิลปะได้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง	3.88	.98	ค่อนข้างมาก
2.	ศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษา เพื่อเป็นทิศทางในการกำหนดแนวการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	3.82	.85	ค่อนข้างมาก
3.	นำจุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษา มาร่วมกำหนดแนวการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตแบบบูรณาการ	3.47	.95	ปานกลาง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้าน การนำหลักสูตรไปใช้ (ต่อ)

สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
	$\bar{X}$	S.D.	
จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต			
4. นำจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต มา กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนการสอน อันได้แก่ สาระ สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดประสงค์นำทาง	4.03	.79	ค่อนข้างมาก
5. ศึกษาจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อ กำหนดแนวการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	3.76	.82	ค่อนข้างมาก
6. ศึกษาจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อ กำหนดเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนในสาขาทัศนศิลป์	3.98	.87	ค่อนข้างมาก
7. ศึกษาคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อกำหนดสาระ สำคัญในการจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.08	.71	ค่อนข้างมาก
8. ศึกษาจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อ ปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน			
8.1 ให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน	4.14	.79	ค่อนข้างมาก
8.2 ให้สอดคล้องกับสภาพโรงเรียน	4.00	.86	ค่อนข้างมาก
9. ศึกษาจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อ กำหนดแนวการสอนที่เป็นทักษะกระบวนการ	3.76	.76	ค่อนข้างมาก
10. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนให้ครอบคลุม พฤติกรรมของผู้เรียนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และทักษะกระบวนการ	3.88	.77	ค่อนข้างมาก
รวม	3.89	.58	ค่อนข้างมาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยเฉลี่ยแล้ว ครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิต มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละข้ออยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก โดยมีลำดับการปฏิบัติ คือ เรื่องการศึกษาจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาเพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน รองลงมาคือ เรื่องการศึกษาคำอธิบายรายวิชาเพื่อจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และเรื่องการนำจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนการสอน ยกเว้นเรื่องการนำจุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษา มาร่วมกำหนดแนวการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตแบบบูรณาการเท่านั้น ที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

สำหรับภาพรวมของการปฏิบัติด้านการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต
ในด้านวิธีการสอน

สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
	$\bar{X}$	S.D.	
ข. ด้านวิธีการสอน			
1. สอนโดยสอดแทรกทักษะกระบวนการต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด ทำ แก้ปัญหา ด้วยตนเอง	4.05	.84	ค่อนข้างมาก
2. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิตโดยการบูรณาการ ท่านปฏิบัติดังนี้			
2.1 บูรณาการเพียงบางเนื้อหา	3.55	.86	ปานกลาง
2.2 บูรณาการในทุกเนื้อหาวิชา	3.18	.98	ปานกลาง
3. สอนโดยเน้นความสำคัญของกระบวนการทำงานมากกว่าผลสำเร็จของงาน	3.50	.93	ปานกลาง
4. สอนโดยคำนึงถึง ผลสำเร็จตามขั้นตอนของทักษะกระบวนการ 9 ชั้น	3.30	.76	ปานกลาง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต
ในค่านวธีการสอน (ต่อ)

สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
	$\bar{X}$	S.D.	
5. ใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลายในแต่ละเนื้อหาหรือแต่ละกิจกรรม	3.77	.91	ค่อนข้างมาก
6. สอนโดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดความชื่นชมและเห็นคุณค่าของศิลปะ	4.17	.73	ค่อนข้างมาก
7. สอนโดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำศิลปะไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	4.17	.85	ค่อนข้างมาก
8. สอนโดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากภายนอก เช่น การดูของจริง การเชิญวิทยากรท้องถิ่น การใช้ แหล่งวิชาการท้องถิ่นหรือการศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น	3.14	1.21	ปานกลาง
9. จัดการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตตามแนวปฏิบัติดังนี้			
9.1 จัดสอนโดยใช้บุคลากรร่วมกันสอน 3 คน (ทัศนศิลป์, ดนตรี, นาฏศิลป์) ในคาบเรียนเดียวกัน	1.94	1.37	ค่อนข้างน้อย
9.2 จัดสอนแบบหมุนฐานเรียน โดยใช้บุคลากร 3 คน ในคาบเรียนเดียวกัน แล้วแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ย่อยสลับกันเรียนจนครบแต่ละฐาน	2.11	1.52	ค่อนข้างน้อย
9.3 จัดสอนโดยใช้บุคลากร 1 คนรับผิดชอบทั้ง 3 วิชา	2.55	1.67	ค่อนข้างน้อย
9.4 จัดสอนโดยใช้บุคลากร 3 คน รับผิดชอบคนละวิชา โดยแบ่งคาบเรียนออกเป็นส่วนๆ	3.30	1.66	ปานกลาง
10. ค่าเนิการสอนตามแผนการสอนของกลุ่มโรงเรียน และ ติดตามกระบวนการให้บรรลุตามแผนที่วางไว้	3.74	1.00	ค่อนข้างมาก
รวม	3.32	.51	ปานกลาง

ตารางที่ 5 พบว่า ในด้านวิธีการสอน โดยเฉลี่ยแล้ว ครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิตมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและค่อนข้างมาก ตามลำดับ โดยครูผู้สอนปฏิบัติค่อนข้างมากในเรื่องการสอนโดยให้ผู้เรียนเกิดความชื่นชมและเห็นคุณค่าของศิลปะและการสอนให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ เรื่องการสอนโดยสอดแทรกทักษะกระบวนการให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ตามลำดับ สำหรับเรื่องที่ครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในเกณฑ์ค่อนข้างน้อยคือ เรื่องการจัดสอนแบบบูรณาการโดยใช้บุคลากรร่วมกันสอน 3 คน รองลงมาคือ เรื่องการจัดสอนแบบหมุนฐานเรียนโดยใช้บุคลากร 3 คน และการจัดสอนโดยใช้บุคลากร 1 คนรับผิดชอบทั้ง 3 วิชา ตามลำดับ สำหรับภาพรวมของการปฏิบัติด้านวิธีการสอน พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต
ในด้านสื่อการเรียนการสอน

	สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต		แปลความ การปฏิบัติ
	$\bar{X}$	S.D.	
ค. ด้านสื่อการเรียนการสอน			
1. ใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ มาประกอบการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตในแต่ละคาบ	3.78	.90	ค่อนข้างมาก
2. ผลิตเอกสารประกอบการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตขึ้นใช้ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของท้องถิ่น	3.41	1.08	ปานกลาง
3. ขอความร่วมมือหรือประสานงานกับชุมชนในการใช้แหล่งวิชาการท้องถิ่น	2.40	1.12	ค่อนข้างน้อย
4. การผลิตสื่อการสอน			
4.1 ผลิตด้วยตนเอง	3.73	1.06	ค่อนข้างมาก
4.2 ร่วมมือกันระหว่างครูกับนักเรียน	3.06	1.09	ปานกลาง
4.3 จัดซื้อสำเร็จรูป	2.66	1.14	ปานกลาง
4.4 ขอืมจากโรงเรียนอื่นภายในกลุ่ม	1.55	.93	ไม่เคยปฏิบัติเลย

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต
ในด้านสื่อการเรียนการสอน (ต่อ)

สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
	$\bar{X}$	S.D.	
5. การใช้วัสดุในการผลิตสื่อการสอน			
5.1 ใช้วัสดุเหลือใช้อื่นๆ	3.41	.95	ปานกลาง
5.2 ใช้ทรัพยากรที่จัดหาได้ภายในท้องถิ่น	3.42	1.03	ปานกลาง
5.3 ใช้วัสดุที่ต้องจัดซื้อ	3.16	.98	ปานกลาง
6. งบประมาณในการผลิตสื่อการสอน			
6.1 ใช้เงินส่วนตัว	2.99	1.06	ปานกลาง
6.2 ใช้เงินบำรุงการศึกษา	3.45	1.11	ปานกลาง
6.3 ใช้เงินสนับสนุนอื่นๆที่ไม่ใช่เงินบำรุงการศึกษา	2.28	1.02	ค่อนข้างน้อย
7. ระดับการปฏิบัติในการใช้สื่อประกอบการสอนทั้ง			
7.1 ภาคทฤษฎี	3.16	.98	ค่อนข้างมาก
7.2 ภาคปฏิบัติ	3.99	.89	ค่อนข้างมาก
8. ระดับการใช้สื่อการสอนชนิดต่างๆ			
8.1 สิ่งตีพิมพ์ เช่น แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ	3.72	.88	ค่อนข้างมาก
8.2 รูปภาพ เช่น โปสเตอร์ ภาพจากวารสาร สไลด์ แผ่นภาพ	3.64	.82	ค่อนข้างมาก
8.3 ของจริงหรือของที่ทำเลียนแบบของจริงด้วยวัสดุ- สังเคราะห์หรือปูน เช่น ภาพวาด รูปปั้น หุ่นนิ่ง งานประดิษฐ์ต่างๆ	3.82	.97	ค่อนข้างมาก
8.4 เอกสารที่จัดทำขึ้นในท้องถิ่น	2.65	1.21	ปานกลาง
8.5 การใช้บทเรียนสำเร็จรูป	2.61	1.19	ปานกลาง
9. ครูผู้สอนพิจารณาเลือกใช้แบบเรียนที่เหมาะสมกับการสอน เอง	4.20	.79	ค่อนข้างมาก

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต
ในด้านสื่อการเรียนการสอน (ต่อ)

สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
	$\bar{X}$	S.D.	
10. การใช้หนังสือและเอกสารที่จัดทำขึ้นประกอบการสอน ร่วมกัน	3.30	1.06	ปานกลาง
รวม	3.22	.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ในด้านสื่อการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยแล้ว ครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิต มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและค่อนข้างมาก ตามลำดับ โดยครูผู้สอนปฏิบัติค่อนข้างมากในเรื่องการเลือกให้แบบเรียนที่เหมาะสมกับการสอนตัวเองรองลงมาคือ เรื่องการใช้สื่อประกอบการสอนภาคปฏิบัติ และการใช้สื่อที่เป็นของจริงหรือที่ทำเลียนแบบของจริง ตามลำดับ สำหรับเรื่องที่คุณผู้สอนมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ไม่เคยปฏิบัติเลย และค่อนข้างน้อย คือ เรื่องการขอซื้อสื่อการสอนจากโรงเรือนอื่นภายในกลุ่ม และการขอความร่วมมือกับชุมชนในการใช้แหล่งวิชาการท้องถิ่น ตามลำดับ

สำหรับภาพรวมของการปฏิบัติด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต
ในด้านการวัดผลและประเมินผล

	สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
ง. ด้านการวัดผลและประเมินผล				
1.	ชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผล เกณฑ์การผ่านแต่ละจุดประสงค์ก่อนเริ่มการสอนหรือการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละคาบ	4.49	.68	ค่อนข้างมาก
2.	ใช้เครื่องมือหรือวิธีการวัดและประเมินผลพฤติกรรมครบทุกจุดประสงค์การเรียนรู้	3.73	.87	ค่อนข้างมาก
3.	วัดและประเมินผลให้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และกระบวนการเมื่อสิ้นสุดภาคเรียนแต่ละภาค	3.98	.80	ค่อนข้างมาก
4.	ดำเนินการวัดและประเมินผลวิชาศิลปะกับชีวิตดังนี้			
	4.1 วัดและประเมินผลทัศนศิลป์แยกจากดนตรี-นาฏศิลป์	3.51	1.44	ปานกลาง
	4.2 วัดและประเมินผลร่วมกันทั้งทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์	2.97	1.51	ปานกลาง
5.	วัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามขั้นตอนทักษะกระบวนการ	3.66	1.06	ค่อนข้างมาก
6.	วัดและประเมินผลเพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนการเรียนในแต่ละรายวิชาหรือแต่ละบทเรียน	3.19	1.06	ปานกลาง
7.	วัดและประเมินผลรายวิชาศิลปะกับชีวิตในหน้าที่ต่างๆดังนี้			
	7.1 เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียน	3.64	1.01	ค่อนข้างมาก
	7.2 เพื่อตัดสินผลการเรียน	3.94	.93	ค่อนข้างมาก
	7.3 เพื่อปรับปรุงการสอนของครู	3.69	.99	ค่อนข้างมาก
8.	วัดและประเมินผลในแต่ละบทเรียนหรือจุดประสงค์เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	3.70	.79	ค่อนข้างมาก

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต
ในด้านการวัดผลและประเมินผล (ต่อ)

สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
	$\bar{X}$	S.D.	
9. การกำหนดเกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผลวิชาศิลปะกับชีวิต			
9.1 ปฏิบัติตามเกณฑ์และวิธีการที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดขึ้น	4.09	.98	ค่อนข้างมาก
9.2 กำหนดเกณฑ์และวิธีการขึ้นเองโดยยึดตาม จุดประสงค์ของกลุ่มโรงเรียน	3.67	1.06	ค่อนข้างมาก
10. การสร้างแบบประเมินหรือเครื่องมือการวัดและประเมิน ผลวิชาศิลปะกับชีวิต			
10.1 กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้จัดทำขึ้น	3.00	1.28	ปานกลาง
10.2 โรงเรียนเป็นผู้จัดทำขึ้น	2.60	1.22	ปานกลาง
10.3 ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำขึ้น	3.95	1.20	ค่อนข้างมาก
11. วัดและประเมินผลโดยเน้นด้านจิตพิสัยมากกว่าด้านอื่นๆ	3.37	.88	ปานกลาง
รวม	3.58	.43	ค่อนข้างมาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยเฉลี่ยแล้ว ครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิตมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละข้ออยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมากและปานกลาง ตามลำดับ ครูผู้สอนปฏิบัติค่อนข้างมากในเรื่องการชี้แจงให้นักเรียนได้ทราบจุดประสงค์วิธีการประเมิน เกณฑ์การผ่านก่อนการสอนหรือปฏิบัติกิจกรรมแต่ละคาบ รองลงมาคือ การปฏิบัติตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดขึ้น และการวัดผลให้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และกระบวนการ ตามลำดับ สำหรับเรื่องที่ครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง คือ เรื่องการสร้างแบบประเมินผลวิชาศิลปะกับชีวิตโดยโรงเรียนเป็นผู้จัดทำขึ้นและเรื่องการวัดและประเมินผลร่วมกันทั้งทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์

สำหรับภาพรวมของการปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผล พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

	สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
จ. ด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร				
1.	ได้รับการส่งเสริมให้เข้าประชุม อบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีสอน วิชาศิลปะกับชีวิตโดยเน้นกระบวนการและการบูรณาการ	3.15	1.14	ปานกลาง
2.	ได้รับการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเพื่อแสวงหาความรู้ และทักษะการสอน วิชาศิลปะกับชีวิตตามแนวหลักสูตรใหม่	3.05	1.15	ปานกลาง
3.	ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การสอนจากวัสดุในท้องถิ่น	2.44	1.15	ค่อนข้างน้อย
4.	ได้รับการส่งเสริมให้ไปศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตตามสถานศึกษาอื่นๆ	2.67	1.23	ปานกลาง
5.	ได้รับการส่งเสริมให้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้หรือประกอบการเรียนวิชาศิลปะกับชีวิตขึ้นใช้ภายในโรงเรียน	3.01	1.18	ปานกลาง
6.	ได้รับการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตอย่างเพียงพอกับความต้องการ	3.10	.94	ปานกลาง
7.	ได้รับการจัดหาหนังสืออ่านประกอบทางศิลปะไว้ในห้องสมุดหรือหมวดวิชาอย่างเพียงพอสำหรับเป็นแหล่งค้นคว้าเพื่อเพิ่มความรู้ของครูและนักเรียน	3.24	1.01	ปานกลาง
8.	ได้รับการส่งเสริมให้มีห้องเรียนหรือห้องปฏิบัติการเฉพาะสำหรับการจัดการเรียนการสอน วิชาศิลปะกับชีวิต	3.38	1.23	ปานกลาง

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต
ในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร (ต่อ)

สภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับการปฏิบัติ		แปลความ การปฏิบัติ
	$\bar{X}$	S.D.	
9. ได้รับการจัดหาครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิตครบทุกสาขาทั้ง ทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์	2.83	1.40	ปานกลาง
10. ได้รับการส่งเสริมด้านขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูศิลปะ	2.94	.99	ปานกลาง
รวม	2.98	.72	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	3.41	.42	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร โดยเฉลี่ยแล้วครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติในแต่ละข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยมีลำดับการปฏิบัติคือ เรื่องการส่งเสริมให้มีห้องเรียนและห้องปฏิบัติงานเฉพาะวิชาศิลปะกับชีวิต รองลงมาได้แก่ เรื่องการจัดหาหนังสืออ่านประกอบทางศิลปะสำหรับครูและนักเรียน และเรื่องการส่งเสริมบุคลากรให้เข้าอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีสอนวิชาศิลปะกับชีวิต โดยเน้นกระบวนการและการบูรณาการ ตามลำดับ ยกเว้นเรื่องการส่งเสริมให้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์การสอนจากวัสดุท้องถิ่น เท่านั้น ที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างน้อย

สำหรับภาพรวมของการปฏิบัติด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร พบว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

เมื่อศึกษาสภาพการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตโดยส่วนรวมแล้วพบว่า ครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตในด้านต่าง ๆ 5 ด้านคือ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ดังรายละเอียดในตารางที่ 9, 10, 11, 12, และ 13 ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
ก. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้			
จุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษา			
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษาที่เน้นการสอนแบบทักษะกระบวนการ	2.10	.50	มีปัญหาปานกลาง
2. ความพร้อมในการนำหลักสูตรศิลปศึกษาไปใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	2.02	.57	มีปัญหาปานกลาง
3. สอนให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษา 4 ข้อ คือ			
3.1 เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจพื้นฐานด้านศิลปะ	2.18	.62	มีปัญหาปานกลาง
3.2 เพื่อให้เห็นคุณค่าของศิลปะ มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมไทย และรู้จักรักษาเพื่อเป็นมรดกสืบทอดต่อไป	2.15	.67	มีปัญหาปานกลาง
3.3 เพื่อให้สามารถใช้ศิลปะพัฒนาจิตใจ บุคลิกภาพ และรสนิยม	2.10	.73	มีปัญหาปานกลาง
3.4 เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานศิลปะได้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง	2.19	.59	มีปัญหาปานกลาง

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้าน
การนำหลักสูตรไปใช้ (ต่อ)

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต			
4. ความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ได้ตามจุดประสงค์ และคำอธิบายรายวิชา	2.10	.59	มีปัญหাপานกลาง
5. วิเคราะห์จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน อันได้แก่ สาระสำคัญ จุดประสงค์นำทางและจุดประสงค์ปลายทาง	1.98	.55	มีปัญหাপานกลาง
6. ศึกษาจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิตเพื่อนำไปดำเนินการใช้ดังนี้			
6.1 ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและท้องถิ่น	2.16	.76	มีปัญหাপานกลาง
6.2 ให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ ภูมิภาวะ และความพร้อมของผู้เรียน	2.08	.73	
6.3 ให้เป็นพื้นฐานและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน	1.95	.66	มีปัญหাপานกลาง
7. จัดการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตโดยเน้นทักษะกระบวนการได้ดังนี้			
7.1 สอนได้ภายในเวลาที่กำหนด	2.23	.71	มีปัญหাপานกลาง
7.2 สอดคล้องกับเนื้อหาด้านทัศนศิลป์	2.07	.78	มีปัญหাপานกลาง
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรมปฏิบัติ	2.16	.76	มีปัญหাপานกลาง
7.4 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้นั้น	2.03	.79	มีปัญหাপานกลาง
8. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้อาชีพศิลปะกับชีวิต โดยครอบคลุมพฤติกรรมด้าน นุชวินิฉัย จิตพิฉัย ทักษะนิฉัย และทักษะกระบวนการ	2.10	.73	มีปัญหাপานกลาง

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้าน
การนำหลักสูตรไปใช้ (ต่อ)

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
9. การวิเคราะห์จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาเพื่อจัดทำ แผนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	2.08	.59	มีปัญหาปานกลาง
10. การกำหนดแนวการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อให้ผู้เรียน บรรลุตามจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต 6 รายวิชา ดังนี้			
10.1 รายวิชา ศ 101 ศิลปะกับชีวิต 1	2.17	.65	มีปัญหาปานกลาง
10.2 รายวิชา ศ 102 ศิลปะกับชีวิต 2	2.16	.64	มีปัญหาปานกลาง
10.3 รายวิชา ศ 203 ศิลปะกับชีวิต 3	2.15	.69	มีปัญหาปานกลาง
10.4 รายวิชา ศ 204 ศิลปะกับชีวิต 4	2.13	.67	มีปัญหาปานกลาง
10.5 รายวิชา ศ 305 ศิลปะกับชีวิต 5	2.20	.63	มีปัญหาปานกลาง
10.6 รายวิชา ศ 306 ศิลปะกับชีวิต 6	2.22	.69	มีปัญหาปานกลาง
รวม	2.12	.51	มีปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้โดยเฉลี่ยแล้ว ครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิต
มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในทุกด้านอยู่ในเกณฑ์มีปัญหาปานกลาง โดยมีปัญหามากที่สุดคือ เรื่องการสอนวิชา
ศิลปะกับชีวิตโดยเน้นทักษะกระบวนการให้ได้ภายในเวลาที่กำหนด รองลงมาคือ เรื่องการกำหนดแนวการ
สอนวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์และคำอธิบายรายวิชา ในรายวิชา ศ 305 และ
ศ 306 และเรื่องการสอนให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษาข้อที่ 4 คือ เพื่อให้
สามารถปฏิบัติงานศิลปะได้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านวิธีการสอน

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
ข. ด้านวิธีการสอน			
1. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต โดยการบูรณาการตามแนวปฏิบัติดังนี้			
1.1 บูรณาการแต่ละสาขาวิชา ให้เข้ากับชีวิต เช่นทัศนศิลป์กับชีวิต	2.05	.62	มีปัญหাপานกลาง
1.2 บูรณาการศิลปะสหสาขาวิชา(ทัศนศิลป์ ดนตรี-นาฏศิลป์) เข้าด้วยกัน	2.12	.56	มีปัญหাপานกลาง
1.3 บูรณาการศิลปะสหสาขาวิชา(ทัศนศิลป์ ดนตรี-นาฏศิลป์) เข้ากับชีวิตธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	2.14	.59	มีปัญหাপานกลาง
2. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต โดยการบูรณาการเนื้อหาทัศนศิลป์เข้ากับดนตรี-นาฏศิลป์ตามแนวปฏิบัติดังนี้			
2.1 บูรณาการเพียงเนื้อหาบางส่วน	1.99	.54	มีปัญหাপานกลาง
2.2 บูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกัน	2.09	.62	มีปัญหাপานกลาง
3. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ให้ครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตร ตามลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้			
3.1 ให้โอกาสผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มากที่สุด	2.20	.75	มีปัญหাপานกลาง
3.2 ให้โอกาสผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง	2.23	.64	มีปัญหাপานกลาง
3.3 เน้นทักษะกระบวนการให้ผู้เรียนได้นำไปใช้จริง	2.31	.67	มีปัญหাপานกลาง
3.4 ให้ปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	2.24	.73	มีปัญหাপานกลาง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้าน
วิธีการสอน (ต่อ)

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
4. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิตให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กลุ่ม โรงเรียนกำหนดให้ครบทุกจุดประสงค์	2.15	.56	มีปัญหปานกลาง
5. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการ การตั้งทางความคิดการปฏิบัติ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	2.25	.67	มีปัญหปานกลาง
6. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ให้ผู้เรียนสามารถนำเอาทักษะ กระบวนการ ไปใช้ศึกษาหาความรู้ หรือทดลองค้นคว้าหา วิธีการต่างๆได้ด้วยตนเอง	2.28	.64	มีปัญหปานกลาง
7. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิตตามทักษะกระบวนการ 9 ชั้น	2.22	.61	มีปัญหปานกลาง
8. การสอนโดยการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่ จะเข้าร่วมกิจกรรมทางทัศนศิลป์	2.15	.70	มีปัญหปานกลาง
9. การเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาในคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต	2.17	.73	มีปัญหปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านวิธีการสอน (ต่อ)

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
10. การจัดการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ตามวิธีการต่างๆต่อไปนี้			
10.1 จัดสอนเป็นทีม โดยมีบุคลากรร่วมกันสอน 3 คน (ทัศนศิลป์ คนตรี-นาฏศิลป์) ในคาบเรียนเดียวกัน	1.93	.92	มีปัญหาปานกลาง
10.2 จัดสอนแบบหมุนฐานเรียน โดยมีบุคลากร 3 คน ในคาบเรียนเดียวกัน แล้วแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่ม ย่อย สลับกันเรียนจนครบแต่ละฐาน	1.94	.91	มีปัญหาปานกลาง
10.3 จัดสอนแบบบูรณาการ โดยใช้บุคลากร 1 คน รับผิดชอบทั้ง 3 วิชา	2.02	.84	มีปัญหาปานกลาง
10.4 จัดสอนโดยใช้บุคลากร 3 คน รับผิดชอบคนละวิชา โดยแบ่งคาบเรียนออกเป็นส่วน ๆ	1.97	.82	มีปัญหาปานกลาง
รวม	2.13	.37	มีปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า ในด้านวิธีการสอน โดยเฉลี่ยแล้วครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิตมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในทุกข้ออยู่ในเกณฑ์มีปัญหาปานกลาง โดยมีลำดับปัญหาคือ เรื่องการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง รองลงมาคือ เรื่องการสอนให้ผู้เรียนนำเอาทักษะกระบวนการไปใช้ศึกษาหาความรู้หรือทดลองค้นคว้าได้ด้วยตนเอง และเรื่องการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการทั้งทางความคิดและการปฏิบัติ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้าน
สื่อการเรียนการสอน

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
ค. ด้านสื่อการเรียนการสอน			
1. การพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาใน คำอธิบายรายวิชา	2.06	.72	มีปัญหปานกลาง
2. วิธีการผลิตสื่อการสอน โดยตัดแปลงจากวัสดุท้องถิ่น	2.16	.62	มีปัญหปานกลาง
3. การนำวัสดุท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับกิจกรรม ทางทัศนศิลป์	2.19	.66	มีปัญหปานกลาง
4. การใช้จำส่วนตัวในการผลิตสื่อการสอน	2.24	.61	มีปัญหปานกลาง
5. การกำหนดให้ใช้สื่อการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตอย่างหลากหลาย หลายในแต่ละเนื้อหา/กิจกรรม	2.16	.60	มีปัญหปานกลาง
6. การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้หรือเอกสารประกอบ การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	2.03	.60	มีปัญหปานกลาง
7. การใช้หนังสือประกอบการเรียนวิชาศิลปะกับชีวิต			
7.1 ใช้หนังสือประกอบการสอนเพียงเล่มเดียว	2.06	.73	มีปัญหปานกลาง
7.2 ใช้หนังสือประกอบการสอนหลายเล่ม	1.99	.72	มีปัญหปานกลาง
8. การกำหนดเนื้อหาวิชาศิลปะกับชีวิต (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) ไว้ในหนังสือเล่มเดียวกัน	2.02	.76	มีปัญหปานกลาง
9. แหล่งสำหรับค้นคว้าวิทยาการความรู้ทางศิลปะสำหรับ ครูและนักเรียน	2.06	.57	มีปัญหปานกลาง

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้าน
สื่อการเรียนการสอน (ต่อ)

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
10. การผลิตและการใช้สื่อประกอบการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต			
10.1 ความรู้และทักษะในการผลิตสื่อประกอบการสอนของ ครู	2.08	.57	มีปัญหาปานกลาง
10.2 ความรู้และทักษะในการใช้สื่อประกอบการสอนของ ครู	1.99	.60	มีปัญหาปานกลาง
รวม	2.09	.37	มีปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ในด้านสื่อการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยแล้วครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิต มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในทุกข้อ อยู่ในเกณฑ์มีปัญหาปานกลาง โดยมีลำดับปัญหาคือ เรื่องการใช้จ่ายส่วนตัวในการผลิตสื่อการสอน รองลงมาคือ เรื่องการนำวัสดุท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมทางทัศนศิลป์ และเรื่องการผลิตสื่อการสอนโดยดัดแปลงจากวัสดุท้องถิ่น ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้าน การวัดผลและประเมินผล

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ง. ด้านการวัดและประเมินผล			
1. การวัดและประเมินผลตามขั้นตอนของทักษะกระบวนการ 9 ขั้น ดังนี้			
1.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามขั้นตอนของทักษะกระบวนการ	2.06	.55	มีปัญหปานกลาง
1.2 การปฏิบัติกรวัดและประเมินผลตามขั้นตอนของทักษะกระบวนการ	2.09	.58	มีปัญหปานกลาง
2. การวัดผลและประเมินผลวิชาศิลปะกับชีวิต ให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และทักษะกระบวนการ	2.15	.60	มีปัญหปานกลาง
3. การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผล	2.07	.54	มีปัญหปานกลาง
4. วิธีการวัดและประเมินผลวิชาศิลปะกับชีวิต โดยเน้นความสำคัญทางด้านจิตพิสัยมากกว่าด้านอื่น ๆ	2.03	.49	มีปัญหปานกลาง
5. การใช้เกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผลวิชาศิลปะกับชีวิตที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดขึ้น	2.03	.53	มีปัญหปานกลาง
6. ดำเนินการวัดและประเมินผลวิชาศิลปะกับชีวิต ดังนี้			
6.1 วัดและประเมินผลที่สัมพันธ์แยกจาก คนตรี-นาฏศิลป์	1.91	.75	มีปัญหปานกลาง
6.2 วัดและประเมินผลร่วมกันทั้ง ที่สัมพันธ์ คนตรี-นาฏศิลป์	1.91	.74	มีปัญหปานกลาง

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้าน
การวัดผลและประเมินผล (ต่อ)

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
7. การวัดและประเมินผลผู้เรียนดังต่อไปนี้			
7.1 เป็นรายบุคคล	1.95	.79	มีปัญหাপานกลาง
7.2 โดยคำนึงถึงพัฒนาการด้านต่างๆของผู้เรียน	2.17	.66	มีปัญหাপานกลาง
7.3 การวัดและประเมินผลก่อนการเรียนในแต่ละราย วิชาหรือแต่ละบทเรียน	2.01	.63	มีปัญหাপานกลาง
7.4 การวัดและประเมินผลทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการสอนใน แต่ละบทเรียนหรือแต่ละจุดประสงค์	2.02	.73	มีปัญหাপานกลาง
8. การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล ตามลักษณะ พฤติกรรมที่แตกต่างกันไปในแต่ละรายจุดประสงค์การ เรียนรู้	2.15	.65	มีปัญหাপานกลาง
9. การใช้วิธีการต่างๆต่อไปนี้ ในการวัดผลและประเมินผล วิชาศิลปะกับชีวิต			
9.1 การสังเกต	2.19	.69	มีปัญหাপานกลาง
9.2 การซักถาม	2.05	.68	มีปัญหাপานกลาง
9.3 การตรวจผลงาน	2.17	.73	มีปัญหাপานกลาง
9.4 การสอบภาคปฏิบัติ	2.20	.78	มีปัญหাপานกลาง
9.5 การตรวจข้อสอบ	2.05	.77	มีปัญหাপานกลาง
10. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลจากการปฏิบัติ กิจกรรมศิลปะของผู้เรียน	2.11	.58	มีปัญหাপานกลาง
รวม	2.07	.41	มีปัญหাপานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า ในด้านการวัดผลและประเมินผล โดยเฉลี่ยแล้วครูวิชาศิลปะกับชีวิต มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหาปานกลาง โดยมีลำดับปัญหา คือ เรื่องการวัดและประเมินผลโดยวิธีการสอบภาคปฏิบัติ รองลงมาคือ เรื่องการวัดและประเมินผลโดยวิธีการสังเกต และ เรื่องการวัดและประเมินโดยวิธีการตรวจผลงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความ ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
จ. ด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร			
1. ด้านการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ตามแนวของหลักสูตรใหม่	1.98	.61	มีปัญหাপานกลาง
2. ด้านการส่งเสริมให้มีโอกาสได้ศึกษาคูงานเกี่ยวกับวิธีการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตจากสถานศึกษาอื่น	1.89	.75	มีปัญหাপานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือเกี่ยวกับศิลปะกับชีวิตชั้นภายในหมวดวิชาหรือโรงเรียน	1.98	.62	มีปัญหাপานกลาง
4. ด้านการส่งเสริมด้านสถานที่เรียนหรือห้องปฏิบัติการบูรณาการในวิชาศิลปะกับชีวิต	2.05	.60	มีปัญหাপานกลาง
5. การสนับสนุนด้านงบประมาณ			
5.1 งบประมาณสำหรับหมวดวิชา	2.18	.65	มีปัญหাপานกลาง
5.2 งบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การสอน	2.19	.56	มีปัญหাপานกลาง
6. การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตให้เพียงพอกับความต้องการ	2.02	.66	มีปัญหাপานกลาง

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร (ต่อ)

ปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	ระดับปัญหา		แปลความระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
7. ด้านการส่งเสริมให้มีการแสดงนิทรรศการและการจัดประกวดผลงานชั้นภายในโรงเรียนหรือตามหน่วยงานหรือตามองค์กรต่างๆที่จัดขึ้น	2.13	.66	มีปัญหาปานกลาง
8. การส่งเสริมด้านวิชาการ ได้แก่			
8.1 การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนวิชาศิลปะกับชีวิต	1.97	.65	มีปัญหาปานกลาง
8.2 การทำงานศึกษา ค้นคว้า วิจัย งานด้านศิลปะวัฒนธรรมทั้งในและนอกท้องถิ่น	1.95	.64	มีปัญหาปานกลาง
รวม	2.03	.41	มีปัญหาปานกลาง
รวมทั้งหมด	2.09	.37	มีปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 13 พบว่า ในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร โดยเฉลี่ยแล้วครูผู้สอนวิชาศิลปะกับชีวิตมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในทุกข้ออยู่ในเกณฑ์มีปัญหาปานกลาง โดยมีระดับปัญหาคือ เรื่องการสนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การสอน รองลงมาคือ เรื่องการสนับสนุนงบประมาณสำหรับหมวดวิชา และ เรื่องการสนับสนุนให้มีการแสดงนิทรรศการและการจัดประกวดผลงานชั้นภายในโรงเรียนหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ตามลำดับ

เมื่อศึกษาปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตโดยส่วนรวมแล้วพบว่า ครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในทุกด้านและในรายข้อทุกข้ออยู่ในเกณฑ์มีปัญหาปานกลาง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายชื่อเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	ก. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้								
จุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษา									
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรศิลปศึกษาที่เน้นการสอนแบบทักษะกระบวนการ	2.22	.65	2.17	.38	2.04	.55	2.00	.44	.8854
2. ความพร้อมในการนำหลักสูตรศิลปศึกษาไปใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)	2.06	.64	1.96	.46	1.92	.58	2.18	.59	.9804

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	3. สอนให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดประสงค์ ของหลักสูตรศิลปศึกษา 4 ข้อ คือ								
3.1 เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจ พื้นฐานด้านศิลปะ	2.44	.86	2.04	.36	2.08	.58	2.23	.61	1.7927
3.2 เพื่อให้เห็นคุณค่าของศิลปะ มี ความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรม ไทยและรู้จักรักษา เพื่อเป็น มรดกสืบทอดต่อไป	2.39	.78	2.25	.61	1.88	.45	2.14	.77	2.4005
3.3 เพื่อให้สามารถใช้ศิลปะพัฒนา จิตใจ บุคลิกภาพ และรสนิยม	2.28	.83	2.29	.62	2.00	.78	1.86	.64	1.8938
3.4 เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานศิลปะ ได้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง	2.44	.86	2.25	.61	2.00	.72	2.14	.71	1.4024
จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต									
4. ความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการ การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ได้ตาม จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชา	2.11	.47	2.13	.61	2.00	.59	2.18	.66	.3812

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	5: วิเคราะห์จุดประสงค์และคำอธิบาย รายวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อกำหนด จุดประสงค์การเรียนการสอน อัน ได้แก่ สำระสำคัญ จุดประสงค์นำ ทางจุดประสงค์ปลายทาง	2.00	.59	2.08	.41	1.92	.58	1.91	
6. ศึกษาจุดประสงค์และคำอธิบายราย วิชาศิลปะกับชีวิตเพื่อนำไปดำเนิน การใช้ดังนี้									
6.1 ให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และท้องถิ่น	2.33	.84	2.25	.61	1.96	.75	2.14	.83	1.0043
6.2 ให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ วุฒิภาวะและความพร้อมของ ผู้เรียน	2.39	.85	2.13	.54	2.04	.75	1.82	.73	2.1482
6.3 ให้เป็นพื้นฐานและเป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน	2.22	.81	2.08	.50	1.92	.65	1.64	.58	3.2651**
7. จัดการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตโดยเน้น ทักษะกระบวนการได้ดังนี้									
7.1 สอนได้ภายในเวลาที่กำหนด	2.33	.84	2.29	.62	2.25	.61	2.05	.79	.6877
7.2 สอดคล้องกับเนื้อหาด้านทัศนศิลป์	2.22	.88	2.25	.68	1.96	.81	1.86	.77	1.3302
7.3 สอดคล้องกับกิจกรรมปฏิบัติ	2.33	.84	2.33	.56	2.17	.87	1.82	.66	2.3364
7.4 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้อัน	2.28	.89	2.12	.61	2.00	.83	1.77	.81	1.5037

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	8. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้วิชา ศิลปะกับชีวิต โดยครอบคลุมพฤติกรรม ด้านพุทธินิสัย จิตนิสัย ทักษะนิสัย และ ทักษะกระบวนการ	2.06	.72	2.12	.45	1.92	.58	2.22	
9. การวิเคราะห์จุดประสงค์และคำอธิบาย รายวิชาเพื่อจัดทำแผนการสอนวิชาศิลปะ กับชีวิต	2.22	.88	2.29	.55	2.08	.65	1.82	.79	1.8833
10. การกำหนดแนวการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์และ คำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต 6 ราย วิชา ดังนี้									
10.1 รายวิชา ศ 101 ศิลปะกับชีวิต 1	2.61	.70	2.17	.56	1.87	.61	2.14	.56	5.1011*
10.2 รายวิชา ศ 102 ศิลปะกับชีวิต 2	2.50	.71	2.17	.56	1.92	.65	2.14	.56	3.0512*
10.3 รายวิชา ศ 203 ศิลปะกับชีวิต 3	2.50	.86	2.17	.64	1.88	.61	2.14	.56	3.0459*
10.4 รายวิชา ศ 204 ศิลปะกับชีวิต 4	2.39	.85	2.14	.64	1.87	.61	2.14	.56	2.1273*
10.5 รายวิชา ศ 305 ศิลปะกับชีวิต 5	2.67	.59	2.25	.53	1.87	.61	2.14	.56	6.6699*
10.6 รายวิชา ศ 306 ศิลปะกับชีวิต 6	2.67	.84	2.21	.51	1.96	.69	2.14	.56	4.2505*
รวม	2.33	.64	2.18	.37	1.98	.52	2.03	.49	2.0798

* P<.05

จากตารางที่ 14 พบว่า ค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ โดยเฉลี่ยแล้วครูผู้สอนมีความคิดเห็นในเรื่องของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในรายช้อและภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ยกเว้น ปัญหาในเรื่องการนำจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิตไปดำเนินการใช้ให้เป็นพื้นฐานและประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 101, ศ 102, ศ 203, ศ 305 และ ศ 306 ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เป็นรายคู่ในแต่ละข้อ โดยการทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีของ Shaffé ดังรายละเอียดในตารางที่ 15, 16, 17, 18, 19 และ 20 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการนำจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิตไปดำเนินการใช้ให้เป็นพื้นฐานและประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา			
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.22	--	0.14	0.30	0.58*
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.08	--	--	0.16	0.44
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.92	--	--	--	0.28
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	1.64	--	--	--	--

* $P < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาเรื่องการนำจุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิตไปดำเนินการใช้ให้เป็นพื้นฐานและประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหาอยู่ในระดับสูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์
ในรายวิชาวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 101 ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.61	--	0.44	0.73 [*]	0.47
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.17		--	0.29	0.03
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.88			--	0.26
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.14				--

^{*} $P < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัญหาในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 101 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหามากกว่ามัธยมศึกษาขนาดกลาง ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์
ในรายวิชาวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 102 ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา			
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.50	--	0.33	0.55*	0.36
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่	2.17		--	0.22	0.03
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.95			--	0.19
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.14				--

* $P < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า ปัญหาในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 102 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหาว่ามัธยมศึกษาขนาดกลาง ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนค่อนข้าง ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์
ในรายวิชาวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 203 ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.50	--	0.33	0.62 ^{**}	0.36
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.17		--	0.29	0.03
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.88			--	0.26
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.14				--

^{**} $P < .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า ปัญหาในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 203 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหาว่ามัธยมศึกษาขนาดกลาง ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์
ในรายวิชาวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 305 ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.67	--	0.42	0.79 ^{**}	0.53
มัธยมศึกษาขนาดใหญ	2.25		--	0.37	0.11
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.88			--	0.26
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.14				--

^{**} $P < .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า ปัญหาในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ในรายวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 305 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีระดับปัญหามากกว่ามัธยมศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีระดับนัยสำคัญ .05 ตามลำดับ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์
ในรายวิชาวิชาศิลปะกับชีวิต ศ 306 ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.67	--	0.46	0.71**	0.53
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.21		--	0.25	0.07
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.96			--	0.18
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.14				--

** $P < .05$

จากตารางที่ 20 พบว่า ปัญหาในเรื่องการกำหนดแนวการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ในรายวิชา
ศิลปะกับชีวิต ศ 306 ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหาโดยเฉลี่ย
ไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีระดับปัญหามากกว่ามัธยมศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีระดับนัยสำคัญ .05 ตาม
ลำดับ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา
การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านวิธีการสอน ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมศึกษา ใหญ่พิเศษ		มัธยมศึกษา ใหญ่		มัธยมศึกษา กลาง		มัธยมศึกษา เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	ข. ด้านวิธีการสอน								
1. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต โดยการบูรณา การตามแนวปฏิบัติดังนี้									
1.1 บูรณาการแต่ละสาขาวิชา ให้เข้า กับชีวิต เช่น ทักษะศิลป์กับชีวิต	2.50	.62	1.83	.56	1.92	.50	2.05	.65	5.0842 *
1.2 บูรณาการศิลปะสหสาขาวิชา (ทัศนศิลป์ ดนตรี-นาฏศิลป์) เข้า ด้วยกัน	2.44	.51	2.04	.55	1.99	.55	2.14	.56	2.9995 *
1.3 บูรณาการศิลปะสหสาขาวิชา (ทัศนศิลป์ ดนตรี-นาฏศิลป์) เข้า กับชีวิตธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	2.56	.51	2.04	.55	1.96	.62	2.09	.53	4.4754 *
2. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต โดยการบูรณา การเนื้อหาทัศนศิลป์เข้ากับดนตรี- นาฏศิลป์ ตามแนวปฏิบัติดังนี้									
2.1 บูรณาการเพียงเนื้อหาบางส่วน	2.33	.49	1.92	.50	1.83	.48	1.95	.58	3.6295 *
2.2 บูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกัน	2.39	.50	1.92	.58	1.96	.55	2.18	.73	2.7043

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านวิธีการสอน ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	3. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ให้ครอบคลุม กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตร ตาม ลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้								
3.1 ให้โอกาสผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วย ตนเองให้มากที่สุด	2.55	.70	2.21	.78	1.92	.72	2.23	.68	2.6784
3.2 ให้โอกาสผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง	2.28	.67	2.17	.70	2.04	.62	2.45	.51	1.7604
3.3 เน้นทักษะกระบวนการให้ผู้เรียนได้ นำไปใช้จริง	2.44	.70	2.17	.76	2.25	.53	2.41	.67	.8341
3.4 ให้ปรับการเรียนการสอนให้เหมาะ สมกับสภาพท้องถิ่น	2.61	.61	2.04	.75	2.00	.66	2.41	.73	3.7520**
4. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิตให้บรรลุตามจุด ประสงค์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดให้ครบทุก จุดประสงค์	2.11	.58	1.96	.62	2.08	.41	2.45	.51	3.5613**
5. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ให้ผู้เรียนเกิด ทักษะกระบวนการทั้งทางการคิด การ ปฏิบัติ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	2.50	.71	2.08	.58	2.00	.66	2.50	.60	3.8621**

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านวิธีการสอน ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	6. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ให้ผู้เรียน สามารถนำเอาทักษะกระบวนการ ไปใช้ ศึกษาหาความรู้ หรือทดลองค้นคว้าหาวิธี การต่างๆได้ด้วยตนเอง	2.39	.70	2.29	.69	2.04	.62	2.45	
7. การสอนวิชาศิลปะกับชีวิตตามทักษะ กระบวนการ 9 ขั้น	2.44	.62	2.00	.66	2.12	.61	2.36	.49	2.5413
8. การสอนโดยการสร้างแรงจูงใจให้ ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ทางทัศนศิลป์	2.61	.70	2.12	.80	1.92	.50	2.05	.65	4.0033 *
9. การเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับจุด ประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาในคำ อธิบายรายวิชาศิลปะกับชีวิต	2.56	.78	2.17	.70	1.96	.62	2.09	.75	2.5588

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านวิธีการสอน ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมศึกษา ใหญ่พิเศษ		มัธยมศึกษา ใหญ่		มัธยมศึกษา กลาง		มัธยมศึกษา เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	10. การจัดการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ตามวิธี การต่างๆต่อไปนี้								
10.1 จัดสอนเป็นทีม โดยมีบุคลากรร่วม กันสอน 3 คน (ทัศนศิลป์ ดนตรี- นาฏศิลป์) ในคาบเรียนเดียวกัน	1.78	1.00	1.83	.82	1.92	.97	2.18	.91	.7985
10.2 จัดสอนแบบหมุนฐานเรียน โดยมี บุคลากร 3 คน ในคาบเรียน เดียวกัน แล้วแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น กลุ่มย่อย สลับกันเรียนจนครบแต่ ละฐาน	2.00	1.08	1.79	.83	1.96	.86	2.05	.95	.3291
10.3 จัดสอนแบบบูรณาการ โดยใช้ บุคลากร 1 คน รับผิดชอบทั้ง 3 วิชา	1.67	.84	1.79	.83	2.08	.88	2.50	.60	4.5516*
10.4 จัดสอนโดยใช้บุคลากร 3 คน รับผิดชอบคนละวิชา โดยแบ่งคาบ เรียนออกเป็นส่วน ๆ	2.39	.92	2.20	.72	1.67	.76	1.68	.72	4.7585*
รวม	2.35	.37	2.03	.35	1.98	.33	2.22	.33	5.0706*

* $P < .05$

จากตารางที่ 21 พบว่า ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ นั้นครูผู้สอนมีความคิดเห็นในเรื่องของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตด้านวิธีการสอน มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในเรื่องต่อไปนี้เป็นเรื่องวิธีการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตโดยการบูรณาการในข้อ 1.1, 1.2 และ 1.3 เรื่องวิธีการสอนโดยการบูรณาการเนื้อหาของทัศนศิลป์เข้ากับดนตรี-นาฏศิลป์ เรื่องวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เรื่องวิธีการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดครบทุกจุดประสงค์ เรื่องวิธีการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการในการคิด การปฏิบัติและการแก้ปัญหา เรื่องวิธีการสอนโดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางทัศนศิลป์ เรื่องวิธีการจัดบุคลากรเพื่อสอนวิชาศิลปะกับชีวิตในข้อ 10.3 และ 10.4 และภาพรวมปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตในด้านวิธีการสอน ดังนั้น จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เป็นรายคู่ในแต่ละข้อ โดยการทดสอบอัตราส่วน F โดสวิธีของ Sheffe' ดังรายละเอียดในตารางที่ 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, และ 32 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในเรื่องอื่น ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการบูรณาการศิลปะกับชีวิตให้เข้ากับชีวิต
ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่างๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.50	--	0.67**	0.98**	0.45
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	1.83		--	0.09	0.22
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.92			--	0.13
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.05				--

** P < .05

จากตารางที่ 22 พบว่า ปัญหาในเรื่องการบูรณาการศิลปะสาขาต่าง ๆ ให้เข้ากับชีวิตที่ระดับความ
มีนัยสำคัญ .05 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีปัญหาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับ
ปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมี
ระดับปัญหามากกว่ามัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ตามลำดับ ส่วนความแตก
ต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการบูรณาการทัศนศิลป์-ดนตรี-นาฏศิลป์เข้าด้วยกัน
ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.44	--	0.40	0.48*	0.30
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.04		--	0.08	0.10
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.96			--	0.18
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.14				--

* $P < .05$

จากตารางที่ 23 พบว่า ปัญหาในเรื่องการบูรณาการทัศนศิลป์-ดนตรี-นาฏศิลป์เข้าด้วยกัน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหามากกว่ามัธยมศึกษาขนาดกลาง ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการบูรณาการทั้ง 3 สาขา ให้เข้ากับชีวิต
ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.56	--	0.52 ^{**}	0.60 ^{**}	0.47 ^{**}
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.04		--	0.08	0.05
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.96			--	0.13
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.09				--

^{**} $P < .05$

จากตารางที่ 24 พบว่า ปัญหาในเรื่องการบูรณาการทั้ง 3 สาขา ให้เข้ากับชีวิตที่ระดับความมี
นัยสำคัญ .05 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีปัญหาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่
ต่างก็มีระดับปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาด
ใหญ่พิเศษมีระดับปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ที่ระดับความมีนัย
สำคัญ .05 ตามลำดับ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกันที่ระดับ
ความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการสอนโดยการบูรณาการเนื้อหา ทักษะศิลป์
เพียงบางส่วนเข้ากับดนตรี-นาฏศิลป์ ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.33	--	0.41**	0.50**	0.38
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	1.92		--	0.09	0.03
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.83			--	0.12
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	1.95				--

* $P < .05$

จากตารางที่ 25 พบว่า ปัญหาในเรื่องการสอนโดยการบูรณาการเนื้อหาทักษะศิลป์เพียงบางส่วน
เข้ากับดนตรี-นาฏศิลป์ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.5 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีปัญหาโดย
เฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดย
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีระดับปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ที่
ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ตามลำดับ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่นไม่แตกต่าง
กันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพ
ท้องถิ่น ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา			
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.61	--	0.57**	0.61**	0.20
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่	2.04		--	0.04	0.37
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	2.00			--	0.41
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.41				--

** P < .05

จากตารางที่ 26 พบว่า ปัญหาในเรื่องการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.5 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีปัญหาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีระดับปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ตามลำดับ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดครบทุกจุดประสงค์ ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.10	--	0.14	0.02	0.35
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	1.96		--	0.12	0.49*
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	2.08			--	0.37
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.45				--

* $P < .05$

จากตารางที่ 27 พบว่า ปัญหาในเรื่องการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดครบทุกจุดประสงค์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาอยู่ในระดับสูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่นั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการทั้งการคิด การปฏิบัติ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา			
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.50	--	0.42	0.50	--
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่	2.08	--	--	0.08	0.42
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	2.00	--	--	--	0.50**
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.50	--	--	--	--

** P<.05

จากตารางที่ 28 พบว่า ปัญหาในเรื่องการสอนให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาอยู่ในระดับมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการสอนโดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางทัศนศิลป์ ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.61	--	0.48	0.69**	0.56**
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.13		--	0.21	0.08
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.92			--	0.13
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.05				--

** $P < .05$

จากตารางที่ 29 พบว่า ปัญหาในเรื่องการสอนโดยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางทัศนศิลป์ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีระดับปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีระดับนัยสำคัญ .05 ตามลำดับ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการจัดสอนแบบบูรณาการโดยใช้บุคลากร 1 คน
รับผิดชอบทั้ง 3 วิชา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	1.67	--	0.12	0.41	0.83 ^{**}
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	1.79		--	0.29	0.71 ^{**}
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	2.08			--	0.42
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.50				--

^{**} P < .05

จากตารางที่ 30 พบว่า ปัญหาในเรื่องการจัดสอนแบบบูรณาการโดยใช้บุคลากร 1 คน รับผิดชอบทั้ง 3 วิชา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีความแตกต่างกับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาในระดับสูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการจัดสอนโดยใช้บุคลากร 3 คน แบ่งกันรับผิดชอบคนละวิชา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.39	--	0.18	0.72**	0.71**
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.21		--	0.54	0.53
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.67			--	0.01
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	1.68				--

** P < .05

จากตารางที่ 31 พบว่า ปัญหาในเรื่องการจัดสอนโดยใช้บุคลากร 3 คน แบ่งกันรับผิดชอบคนละวิชา ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กมีปัญหาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีระดับปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีระดับนัยสำคัญ .05 ตามลำดับ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตในด้านวิธีการสอน ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา			
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.35	--	0.32**	0.37**	0.13
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.03		--	0.05	0.19
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.98			--	0.24
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.22				--

** P < .05

จากตารางที่ 32 พบว่า โดยภาพรวมปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านวิธีการสอน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.5 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีปัญหาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีระดับปัญหามากกว่ามัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ตามลำดับ ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนอื่นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านสื่อการเรียนการสอน ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F'
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	ค. ด้านสื่อการเรียนการสอน								
1. การพิจารณาเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในคำอธิบายรายวิชา	2.39	.78	2.17	.70	1.79	.59	1.95	.72	2.8964 *
2. วิธีการผลิตสื่อการสอน โดยคัดแปลงจากวัสดุท้องถิ่น	2.28	.75	2.17	.70	1.96	.55	2.27	.46	1.3071
3. การนำวัสดุท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมทางทัศนศิลป์	2.44	.70	2.25	.74	1.96	.55	2.18	.59	2.0222
4. การใช้วัสดุส่วนตัวในการผลิตสื่อการสอน	2.06	.64	2.50	.59	2.21	.59	2.14	.56	2.3686
5. การกำหนดให้ใช้สื่อการสอนวิชาศิลปะกับชีวิตอย่างหลากหลายในแต่ละเนื้อหา/กิจกรรม	2.22	.65	2.13	.54	2.04	.62	2.27	.63	.6463
6. การจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้หรือเอกสารประกอบการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต	2.06	.42	2.04	.62	1.88	.61	2.18	.66	1.0309
7. การใช้หนังสือประกอบการเรียนวิชาศิลปะกับชีวิต									
7.1 ใช้หนังสือประกอบการสอนเพียงเล่มเดียว	1.94	.94	2.25	.61	1.92	.65	2.09	.75	1.0058
7.2 ใช้หนังสือประกอบการสอนหลายเล่ม	2.11	.83	1.92	.58	2.04	.75	1.91	.75	.3791

ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านสื่อการเรียนการสอน ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	8. การกำหนดเนื้อหาวิชาศิลปะกับชีวิต (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์)ไว้ในหนังสือ เล่มเดียวกัน	2.00	.91	2.13	.74	1.75	.68	2.23	
9. แหล่งสำหรับค้นคว้าวิชาการความรู้ทาง ศิลปะสำหรับครูและนักเรียน	2.17	.71	2.00	.59	1.96	.46	2.14	.56	.6655
10. การผลิตและการใช้สื่อประกอบการสอน วิชาศิลปะกับชีวิต									
9.1 ความรู้และทักษะในการผลิตสื่อ ประกอบการสอนของครู	2.00	.49	2.08	.65	2.04	.46	2.18	.66	.3779
9.2 ความรู้และทักษะในการใช้สื่อ ประกอบการสอนของครู	2.11	.68	1.96	.62	2.04	.46	1.86	.64	.6502
รวม	2.15	.42	2.13	.38	1.97	.35	2.12	.31	1.2297

* $P < .05$

จากตารางที่ 33 พบว่า ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ โดยเฉลี่ยแล้วครูผู้สอนมีความคิดเห็นในเรื่องของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านสื่อการเรียนการสอนในรายชื่อและภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ยกเว้น เพียงปัญหาในเรื่องการเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ดังนั้นจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เป็นรายคู่ โดยการทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีของ Sheffe' ดังรายละเอียดในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา			
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.39	--	0.22	0.60*	0.44
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่	2.17		--	0.38	0.22
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.79			--	0.16
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	1.95				--

* $P < .05$

จากตารางที่ 34 พบว่า ปัญหาในเรื่องการเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหามากกว่ามัธยมศึกษาขนาดกลาง ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนอื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการวัดผลและประเมินผล ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	ง. ด้านการวัดและประเมินผล								
1. การวัดและประเมินผลตามขั้นตอนของ ทักษะกระบวนการ 9 ชั้น ดังนี้									
1.1 ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลตามขั้นตอนของทักษะ กระบวนการ	2.17	.79	2.12	.45	2.00	.51	1.95	.49	.6832
1.2 การปฏิบัติกาวัดและประเมินผล ตามขั้นตอนของทักษะกระบวนการ	2.33	.59	2.08	.50	2.04	.55	1.95	.65	1.5405
2. การวัดผลและประเมินผลวิชาศิลปะกับ ชีวิต ให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้าน พุทธินิสัย จิตนิสัย ทักษะนิสัย และทักษะ กระบวนการ	2.44	.62	2.08	.58	2.04	.46	2.09	.68	1.9518
3. การวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดและ ประเมินผล	2.01	.73	2.29	.55	1.83	.38	2.09	.43	3.0808 **
4. วิธีการวัดและประเมินผลวิชาศิลปะกับ ชีวิต โดยเน้นความสำคัญทางด้าน จิตนิสัยมากกว่าด้านอื่นๆ	2.11	.47	2.04	.36	1.92	.50	2.09	.61	.7006
5. การใช้เกณฑ์และวิธีการวัดและประเมิน ผลวิชาศิลปะกับชีวิตที่กลุ่มโรงเรียน กำหนดขึ้น	2.33	.59	2.17	.38	1.75	.44	1.95	.58	5.5357 **

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการวัดผลและประเมินผล ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่างๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมศึกษา ใหญ่พิเศษ		มัธยมศึกษา ใหญ่		มัธยมศึกษา กลาง		มัธยมศึกษา เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	6. ดำเนินการวัดและประเมินผลวิชาศิลปะ กับชีวิต ดังนี้								
6.1 วัดและประเมินผลทัศนศิลป์แยกจาก ดนตรี-นาฏศิลป์	2.22	.94	1.71	.69	1.92	.58	1.86	.76	1.7489
6.2 วัดและประเมินผลร่วมกันทั้ง ทัศนศิลป์ ดนตรี-นาฏศิลป์	1.94	.87	2.29	.69	1.75	.68	1.64	.66	3.7204**
7. การวัดและประเมินผลผู้เรียนดังต่อไปนี้									
7.1 เป็นรายบุคคล	2.11	.83	2.13	.74	1.75	.68	1.86	.89	1.2640
7.2 โดยคำนึงถึงพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน	2.50	.71	2.13	.61	2.00	.51	2.14	.77	2.1381
7.3 การวัดและประเมินผลก่อนการ เรียนในแต่ละรายวิชาหรือแต่ละบท เรียน	2.00	.69	2.13	.61	2.08	.58	1.81	.66	1.0439
7.4 การวัดและประเมินผลทันทีเมื่อ เสร็จสิ้นการสอนในแต่ละบทเรียน หรือแต่ละจุดประสงค์	2.17	.79	2.13	.68	1.88	.61	1.95	.84	.7829
8. การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล ตามลักษณะพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปใน แต่ละรายจุดประสงค์การเรียนรู้	2.44	.62	2.21	.66	1.96	.55	2.05	.72	2.2552

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการวัดผลและประเมินผล ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่างๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	9. การใช้วิธีการต่างๆต่อไปนี้ ในการวัดผล และประเมินผลวิชาศิลปะกับชีวิต								
9.1 การสังเกต	2.39	.78	2.17	.48	2.13	.68	2.14	.83	.6096
9.2 การซักถาม	2.17	.71	2.12	.54	1.92	.65	2.00	.82	.6180
9.3 การตรวจผลงาน	2.44	.78	2.33	.70	2.00	.66	1.95	.72	2.4315
9.4 การสอบภาคปฏิบัติ	2.50	.79	2.29	.75	1.96	.69	2.14	.83	1.8915
9.5 การตรวจข้อสอบ	2.44	.78	2.13	.80	1.88	.68	1.81	.73	2.8920*
10. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมิน ผลจากการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะของ ผู้เรียน	2.39	.70	2.13	.61	2.00	.42	2.00	.53	2.0408
รวม	2.27	.47	2.14	.33	1.94	.36	1.97	.42	3.1932*

* $P < .05$

จากตารางที่ 35 พบว่า ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ นั้น ครูผู้สอนมีความคิดเห็นในเรื่องของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในเรื่องต่อไปนี้คือ เรื่องการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผล เรื่องการใช้วิธีการวัดผลตามเกณฑ์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดขึ้น เรื่องการวัดผลร่วมกันทั้งทัศนศิลป์-ดนตรี-นาฏศิลป์ เรื่องวิธีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการตรวจข้อสอบ และภาพรวมของปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการวัดผลและประเมินผล ดังนั้น จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เป็นรายคู่ ในแต่ละข้อ โดยการทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีของ Sheffé ดังรายละเอียดในตารางที่ 36, 37, 38, 39 และ 40 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาในเรื่องอื่น ๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อกำหนด เครื่องมือและวิธีการวัดผลและประเมินผล ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา			
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.06	--	0.23	0.23	0.03
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.29		--	0.46*	0.20
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.83			--	0.26
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.09				--

* $P < .05$

จากตารางที่ 36 พบว่า ปัญหาเรื่องการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดเครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผล โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการใช้วิธีการวัดผลตามเกณฑ์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดขึ้น ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.33	--	0.16	0.58*	0.38
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.17		--	0.42*	0.22
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.75			--	0.20
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	1.95				--

* $P < .05$

จากตารางที่ 37 พบว่า ปัญหาในเรื่องการใช้วิธีการวัดผลตามเกณฑ์ที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดขึ้น ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความแตกต่างกับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดใหญ่ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและขนาดใหญ่ มีปัญหาในระดับสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการวัดผลร่วมกันทั้งทัศนศิลป์-ดนตรี-นาฏศิลป์
ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่างๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	1.94	--	0.35	0.19	0.30
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.29		--	0.54**	0.65**
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.75			--	0.11
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	1.64				--

** P < .05

จากตารางที่ 38 พบว่า ปัญหาด้านการวัดผลร่วมกันทั้งทัศนศิลป์-ดนตรี-นาฏศิลป์ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก มีปัญหาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีระดับปัญหา มากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการตรวจสอบระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.44	--	0.31	0.56	0.62**
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.13		--	0.25	0.31
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.88			--	0.06
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	1.82				--

** $P < .05$

จากตารางที่ 39 พบว่า ปัญหาเรื่องการวัดผลและประเมินผลด้วยวิธีการตรวจสอบของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหาอยู่ในระดับสูงกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของปัญหาการสอนวิชาวิชาศิลปะกับชีวิต
ในด้านการวัดผลและประเมินผล ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.27	--	0.13	0.33**	0.30
มัธยมศึกษาขนาดขนาดใหญ่	2.14		--	0.20	0.17
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	1.94			--	0.03
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	1.97				--

** $P < .05$

จากตารางที่ 40 พบว่า โดยภาพรวมปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการวัดผลและประเมินผล โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหามากกว่ามัธยมศึกษาขนาดกลาง ส่วนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่อื่น ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	จ. ด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร								
1. ด้านการส่งเสริมให้เข้ารับการอบรม เกี่ยวกับวิธีการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ตามแนวของหลักสูตรใหม่	1.83	.79	2.00	.42	2.00	.51	2.05	.72	.4451
2. ด้านการส่งเสริมให้มีโอกาสได้ศึกษา งานเกี่ยวกับวิธีการสอนวิชาศิลปะกับ ชีวิตจากสถานศึกษาอื่น	1.83	.86	1.79	.78	1.96	.62	1.95	.79	.2850
3. ด้านการส่งเสริมให้มีห้องสมุดหรือมุม หนังสือเกี่ยวกับศิลปะกับชีวิตชั้นภายใน หมวดวิชาหรือโรงเรียน	2.11	.76	2.04	.46	1.96	.62	1.82	.66	.8386
4. ด้านการส่งเสริมด้านสถานที่เรียนหรือ ห้องปฏิบัติการบูรณาการในวิชาศิลปะ กับชีวิต	2.11	.76	2.17	.56	1.88	.54	2.05	.58	1.0287
5. การสนับสนุนด้านงบประมาณ									
5.1 งบประมาณสำหรับหมวดวิชา	2.56	.70	2.04	.46	2.00	.59	2.23	.75	3.2190**
5.2 งบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์การสอน	2.39	.70	2.04	.36	2.08	.41	2.32	.72	2.0302
6. การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตรและ เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา ศิลปะกับชีวิตให้เพียงพอกับความต้องการ	2.17	.79	1.92	.50	2.04	.55	2.00	.82	.4977

ตารางที่ 41 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของปัญหา การสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่างๆ (ต่อ)

ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้	มัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ		มัธยมขนาด ใหญ่		มัธยมขนาด กลาง		มัธยมขนาด เล็ก		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	7. ด้านการส่งเสริมให้มีการแสดงนิทรรศการและการจัดประกวดผลงานขึ้นภายในโรงเรียนหรือตามหน่วยงานหรือตามองค์กรต่างๆที่จัดขึ้น	2.17	.79	2.29	.55	1.92	.50	2.14	
8. การส่งเสริมด้านวิชาการ ได้แก่									
8.1 การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนวิชาศิลปะกับชีวิต	2.17	.71	2.00	.59	1.71	.55	2.05	.72	2.0218
8.2 การทำงานศึกษา ค้นคว้า วิจัยงานด้านศิลปะวัฒนธรรมทั้งในและนอกท้องถิ่น	1.83	.79	2.00	.51	1.75	.44	2.23	.75	2.5173
รวม	2.12	.53	2.03	.35	1.93	.32	2.08	.44	.8740
รวมทั้งหมด	22.27	.44	2.11	.32	1.96	.34	2.08	.34	2.6030

** P < .05

จากตารางที่ 41 พบว่า ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ โดยเฉลี่ยแล้วครูผู้สอนมีความคิดเห็นในเรื่องปัญหาการสอนวิชาศิลปะกับชีวิต ในด้านการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารในรายชื่อและภาพรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ยกเว้นเพียงปัญหาในเรื่องการสนับสนุนงบประมาณสำหรับหมวดวิชา มีความแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ดังนั้น จึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เป็นรายคู่โดยการทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีของ Sheffe ดังรายละเอียดในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ยและความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในเรื่องการสนับสนุนงบประมาณสำหรับหมวดวิชา
ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดต่าง ๆ

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ	มัธยมศึกษา ขนาดใหญ่	มัธยมศึกษา ขนาดกลาง	มัธยมศึกษา ขนาดเล็ก
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	2.56	--	0.52 [*]	0.56 [*]	0.33
มัธยมศึกษาขนาดใหญ	2.04		--	0.04	0.19
มัธยมศึกษาขนาดกลาง	2.00			--	0.23
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก	2.23				--

^{*} P < .05

จากตารางที่ 42 พบว่า ปัญหาในเรื่องการสนับสนุนงบประมาณสำหรับหมวดวิชา ที่ระดับความมี
นัยสำคัญ .05 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีปัญหาโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน แต่ต่างก็มีระดับ
ปัญหาโดยเฉลี่ยแตกต่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมี
ระดับปัญหามากกว่ามัธยมศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ตามลำดับ ส่วนความ
แตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโรงเรียนคู่นั้นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย